

REFERAT Lolland Vand A/S d. 04-11-2025

Mødedato Tirsdag d. 04. november 2025 kl. 11:15

Mødested Stavangervej 13, 4900 Nakskov

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra ordinært møde 16. september 2025 og ekstraordinært møde 22. september 2025.....	4
Formanden har ordet.....	5
Inhabilitet.....	6
Beslutningsdygtig.....	7
Orienteringspunkter.....	8
Beslutningspunkter.....	9
Budget 26 Vand inkl. takstblad.....	10
Forslag til anlægsplan 2026 incl. kommentarer.....	11
Opfølgning Budgetseminar 8. oktober 2025.....	13
Lukket.....	15
Leveringsbestemmelser Vand.....	16
Hjemtagelse af data, Antenne projekt.....	17
Økonomiopfølgning.....	19
Resultatopgørelse.....	20
Balance.....	21
Anlæg.....	22
Beslutning om offentliggørelse af punkter.....	23
Næste møde.....	24
Eventuelt.....	25
Godkendelse af bestyrelsesprotokol.....	26
Godkendelse af bestyrelsesprotokol (bestyrelsesmedlemmer der ikke deltog i mødet).....	27

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt uden bemærkninger.

Punkt 2: Referat fra ordinært møde 16. september 2025 og ekstraordinært møde 22. september 2025

Referat af ordinært møde den 16. september 2025 og ekstraordinært møde den 22. september 2025 er godkendt af alle bestyrelsesmedlemmer.

Punkt 3: Formanden har ordet

Formanden satte ord på sit fravær ved sidste bestyrelsesmøde den 16/9-2025.

Forbrugervalg Lolland Vand og Spildevand 2025

Fristen for kandidatur til Lolland Vand og Spildevand udløb den 24. oktober 2025 og der er modtaget 3 gode kandidater, der alle opfylder betingelserne i valgregulativet.

Offentliggørelse af kandidater vil ske på Lolland Forsynings hjemmeside fra 3. november 2025

Valget afholdes fra 1. - 14. december 2025

Der vil komme en detaljeret og udførlig beskrivelse af proceduren for stemmeafgivning ved forbrugervalget på hjemmesiden, når vi nærmere os tidspunktet for selve valget.

Punkt 3.1: Inhabilitet

Formanden afsøgte om medlemmer af bestyrelsen har habilitetsproblemer i forhold til dagens punkter, det blev vurderet at dette ikke var tilfældet.

Punkt 3.2: Beslutningsdygtig

Formanden konstaterede at bestyrelsen var beslutningsdygtig.

Punkt 4: Orientierungspunkte

Punkt 5: Beslutningspunkter

Punkt 5.1: Budget 26 Vand inkl. takstblad

Sagsresumé

Alle budgetter er gennemgået på særskilt møde inden bestyrelsesmødet, hvor selskabets økonomichef vil fremlægge budget 2026 og redegøre for de overordnede budgetmæssige forhold, herunder selskabets økonomiske situation på længere sigt.

Indstilling

Formanden og direktionen indstiller, at bestyrelsen godkender det fremlagte budget, anlægsbudget og takstblad for 2026.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet forslag til driftsbudget for 2026 (bilag 5.1.1) og anlægsbudget for 2026 (bilag 5.1.2) samt takstblad 2026 (bilag 5.1.3) til godkendelse.

Lovgrundlag

Budget er udarbejdet så det overholder den tildelte økonomiske ramme fra Forsyningssekretariatet i 2026.

Økonomi

Der er i budget 2026 indregnet en stigning i indtægterne på dkk. 1.4 mio., som primært skyldes en forventning om øget vandsalg i området og en takststigning. Der er tale om en mindre takststigning på den variable takst på 5%, ud fra at der er en forventning om en general prisudvikling på 1,7% fra 2025 til 2026. Forslag til variabel takst i 2026 er kr. 12,80 og det faste bidrag stiger til kr. 725,00.

Der er stigning i budgettet på 1.100 t kr. på distribution og produktionsomkostninger, som primært skyldes den generelle prisudvikling og stigning i timepriserne fra serviceselskabet. Med de nye krav til NIS2 og beredskabsplaner, er der kommet mere fokus på sikring af indvindingsområder og vandværker, så omkostningerne på området har været stigende i 2025, derfor en væsentlig stigning i budget 2026.

Der er en stigning på 1.149 t kr. på administrationsomkostninger, som primært skyldes IT omkostninger, kontingenter, konsulentydelse og stigning i timepriserne fra serviceselskabet.

Der er en nedgang på kr. 1.770 t kr. på afskrivninger, som skyldes det lave investeringsniveau de seneste år og er en del anlæg på indvindingsområder der i 2025 er færdig afskrevet.

Der er en stigning på 331 t kr. på finansielle poster, som primært skyldes omkostninger til salg af obligationer (BNBO), samt mindre renteindtægter end tidligere. Der budgetteres ikke med kurstab eller gevinst i forbindelse med obligationerne.

Total giver det et forventet overskud på 2.949 tkr. som anvendes til anlægssager i 2026.

Risikovurdering

Ikke relevant

Beslutning

Bestyrelsen godkendte det fremlagte budget, anlægsbudget og takstblad for 2026.

Punkt 5.2: Forslag til anlægsplan 2026 incl. kommentarer

Sagsresumé

Ledelsen i Lolland Vand ønsker at orientere bestyrelsen om de indsatsområder der fokuseres på i 2026. Det drejer sig om anlægsarbejder, strukturelle og organisatoriske fokusområder.

Fokuspunkterne kommer fra registrerede forstyrrelser, plangrundlag og lignende. Prioriteringen tager højde for størrelsen af de økonomiske midler der er til rådighed i henhold til forsyningsartens samlede budget udarbejdet af økonomiafdelingen.

Indstilling

Formandskabet og direktionen indstiller, at bestyrelsen godkender fokusområderne og hvordan de økonomiske midler administreres.

Sagsfremstilling

For at få en bedre vidensgrundlag for fastsættelse af de økonomiske budgetter for de enkelte anlægsprojekter, vil dette fremadrettet for flere anlægsprojekter ske faseopdelt og når et større vidensniveau forelægger. Det betyder at i årsbudgetterne vil de mindre anlægsprojekter ikke fremgå af budgettet, men i stedet vil der blive afsat en anlægssum, som senere fordeles ud på de mindre projekter og herpå styres og rapporteres på baggrund af de tildelte økonomiske rammer. Dette for at have et bedre vidensgrundlag og dermed grundlag for en mere præcis budgetlægning af de enkelte projekter. Budgetterne fastlægges derfor først for *Idéfasen*, derefter for *Planlægnings- og undersøgelsesfasen*, *Detail- og udbudsfasen* og til sidst for *Udførelsesfasen*.

Hidtil har det været kutyme at der afsættes et samlet budget for alle faser, på trods af lavt vidensgrundlag, hvilket også har resulteret i større afvigelser mellem budgetteret og realiseret.

For 2026 betyder det at der fokuseres på følgende indsatsområder:

- Forbedret datagrundlag, som skal bruges til Asset Management og øget digitalisering af driften og dermed optimering af daglig drift og vedligeholdet af Asset (selskabsværdien).
- Kortlægning af vandressourcer, til grundvandssikring.
- Færdiggørelse af antenner til hjemtagelse af vandmålerdata.
- Udskiftning af mekaniske målere til fjernaflæste.
- Akut vedligeholdelse, slidlagsarbejder og nye stik.

Lovgrundlag

Ikke relevant for behandling af sagen.

Økonomi

Se økonomioversigten, bilag 5.1.2.

Risikovurdering

Det er vigtigt at holde fokus på god implementering af koncernstrategien og begrænse anlægsomkostningerne i nogle få år, og derved sikre at der er et kapitalberedskab til investering i de forventede meget større erhvervsbyggemodninger og andre større projekter. Alternativt risikeres det at de enkelte selskaber ikke vil kunne deltage i udviklingen af erhvervsområderne grundet manglende økonomisk kapacitet, da det forventes at de fremtidige anlægsinvesteringer er meget markante i forhold til selskabet totale omsætning og deraf udfordrer evnet til at pleje forrentningen og afdraget på de store fremtidige anlægslån og -investeringer.

Beslutning

Bestyrelsen godkendte fokusområderne og administrationen af de økonomiske midler.

Punkt 5.3: Opfølgning Budgetseminar 8. oktober 2025

Sagsresumé

På Budgetseminaret den 8. oktober 2025 blev der drøftet arbejdet med langtidsbudgetter og årlige budgetworkshops som led i selskabets strategiske planlægning. Drøftelserne var især fokuseret på spildevandsområdet, hvor der er betydelige økonomiske og strategiske udfordringer, blandt andet relateret til prisniveau, kommunal dialog og prioritering af indsatsområder. Rentvandsområdet har ikke sammen økonomiske udfordringer, og fokus er her på at selskabet har en forbeskeden omsætning til at kunne optage store lån, da det vil medføre for høj gældsætning i relation til omsætningen. Anbefalingen er derfor at have fokus på ikke at opbygge en høj gældsætning så der hele tiden er plads til uforudsete omkostninger og strategisk udvikling af regionen og selskabet. Det anbefales at sikre bedre kommunikation med kommunen.

Indstilling

Ledelsen indstiller, at bestyrelsen godkender hovedkonklusionen.

Sagsfremstilling Generel og intro:

Det er planen at der skal arbejdes med langtidsbudgetter gennem hele året som en del af

det strategiske fundament for disponeringer og beslutninger. Der er nu opbygget modeller for hhv. Vand, Spildevand og Varmeselskabet, andre selskaber kan om nødvendigt følge trop. Ledelsen vil en gang årligt afholde en budgetworkshop med bestyrelserne for selskaberne mhp. at der arbejdes fælles med at få afstemt og skabt fælles forståelse og overblik.

Planen er at en sådan workshop vil være i september/oktober måned forud for kommende budgetter.

Der arbejdes med tre tidsvinduer 1-2 år de alm driftsbudgetter, 3-6 års vinduer, her hvor vi er ved at konkretisere og beslutte kommende projekter, og 6-20 års vinduer der indikerer rammer og retning samt mulige overordnede tiltag.

Under den rammer har der været præsenteret materiale med forskellige scenarier for selskabernes bestyrelser. Scenarie 0 er alle at fortsætte alene på baggrund af det der allerede er besluttet.

Scenarie 1,2 osv. Er forskellige lovpligtige eller strategiske tiltag som ikke er besluttet, men som kan eller forventes at komme.

Opsummering af dagens indsatser og drøftelser herunder:

Vand

Bestyrelsen udtrykte generel tilslutning til den nye modelbaserede tilgang til planlægning og investeringer. Der var enighed om, at rammerne for vandområdet bør udnyttes fuldt ud, men det blev drøftet, om dette skal ske med det samme eller indføres over flere år. Ledelsen kommer med oplæg på dette.

Rentvandsområdet har ikke sammen økonomiske udfordringer, og fokus er her på at selskabet har en forbeskeden omsætning til at kunne optage store lån, da det vil medføre for høj gældsætning i relation til omsætningen.

Anbefalingen er derfor, at have fokus på ikke at opbygge en høj gældsætning (gældsfaktor ca. 3) så der hele tiden er plads til uforudsete omkostninger og strategisk udvikling af regionen og selskabet.

Øget omsætning ved salg til industri inden for eksisterende forsyningsområde vil være økonomisk godt for selskabet, eller øget omsætning f.eks. gennem konsolidering med andre selskaber hvor produktions- og driftsomkostninger vil kunne procentvis reduceres kan være en nødvendighed hvis store udviklingstiltag skal kunne understøttes på en økonomisk ansvarlig måde.

Muligheden for at anvende formue fra vand til at finansiere BNBO-udgifter blev vendt, og det blev bekræftet, at dette er muligt. Guldborgsund står over for at skulle skaffe vand selv, hvilket kan medføre øgede driftsomkostninger for vandværkerne, og der blev noteret en engangsudgift på 25 mio. til BNBO.

Fremtidig regulering af vand og spildevand er usikker, og det blev understreget, at selskabsgæld ikke forsvinder med ny regulering. Belastningen på ledningsnettet er steget, hvilket har ført til flere rørbrud, og kommunegarantien ligger aktuelt på 53 mio.

Faldende vandindvinding kan føre til faldende omsætning, men indvindingen fastholdes i de nuværende analyser. Femernbælt-projektet har betydning for den økonomiske udvikling, og det blev pointeret, at kvaliteten af output fra modellerne afhænger af datakvaliteten.

Lolland har et længere ledningsnet pr. forbruger end normen, hvilket skyldes spredt bebyggelse.

Asset management og konsolidering af vandværker blev fremhævet som vejen frem for at styrke robusthed og økonomi. Der blev drøftet scenarier for øget vandbehov langs sydkysten og fordele ved en ny ringforbindelse, herunder forsyningsikkerhed.

Robustheden ved antallet af vandværker og gælds faktoren ved investeringer blev også diskuteret. Endelig blev det anbefalet at gentage seancen for den nye bestyrelse og at forberede ringledningen på planlægningsniveau, så projektet hurtigt kan realiseres ved behov.

Hovedkonklusionen for vandområdet er, at en modelbaseret tilgang og fuld udnyttelse af rammerne anbefales. Ledelsen vil komme med oplæg herpå. Asset management og konsolidering styrker robusthed og økonomi, idet selskabet er udfordret på den relative lave omsætning i forhold til de omkostninger der venter forude. Øget vækst/ omsætning vil være fordelagtigt, men grundvandsressourcen skal kunne understøtte dette. Konsolidering øger omsætningen og samtidig reducerer den procentvise omkostning til administration og drift kan give økonomisk råderum til at investere i øget vedligehold af værker og net og udvikling af regionen.

Planlægning af ringledning bør prioriteres for at sikre forsyningsikkerhed, og regulering samt kommunikation med myndigheder indgår som centrale elementer i kommende beslutningsprocesser. På kort sigt skal der skabes økonomisk råderum til at understøtte politisk udpegede vækstområder, herunder Stensø, Rødbyhavn, turismeudbygning samt reinvesteringer i center- og vækstbyerne.

Lovgrundlag

Ikke relevant for behandling af sagen.

Økonomi Risikovurdering

Ikke relevant for behandling af sagen.

Beslutning

Bestyrelsen godkendte hovedkonklusionen fra budgetseminaret 8. oktober 2025.

Punkt 5.4: Lukket

Punkt 5.5: Leveringsbestemmelser Vand

Sagsresumé

Leveringsbestemmelserne for vand opfylder nuværende lovgivning, men en større revision af både leverings- og tekniske bestemmelser planlægges til foråret 2026. Nye regler for varmforsyning, der trådte i kraft i 2025, stiller krav om lettere læselige kontrakter og resuméer, hvilket – selvom det ikke er et krav for vandforsyning – vurderes som gode principper for øget forbrugerforståelse. Det foreslås derfor at opdatere vandforsyningens leveringsbestemmelser i første halvdel af 2026 for at gøre dem mere brugervenlige, med forventet fremlæggelse for bestyrelsen inden sommeren 2026.

Indstilling

Formandskabet og direktionen indstiller, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning og godkender, at arbejdet med revision og opdatering af leveringsbestemmelser for vandforsyningen igangsættes med henblik på forelæggelse inden sommeren 2026.

Sagsfremstilling

Leveringsbestemmelserne for vand opfylder på nuværende tidspunkt gældende lovgivning, og der er derfor rent juridisk ikke behov for mindre justeringer. Dog er der fra organisationen ønsker om justeringer i aftaleforholdene som ønskes ændret og derfor er der planlagt en større revision af både leveringsbestemmelser og tekniske bestemmelser, som forventes gennemført i løbet af foråret 2026 og fremlagt for bestyrelsen i 2. eller 3. kvartal 2026. Dette også for at få dem over i en stuktur og sprog som er mindre tekniske og indforstået, men i stedet skrevet og opsat på en mere kundevenlig måde.

I sommeren og efteråret 2025 er der trådt nye regler i kraft for varmforsyningsområdet, herunder en ny bekendtgørelse om kontrakter. Disse regler stiller blandt andet krav om, at kontrakter og leveringsbestemmelser skal være lettere at læse, og at der skal udarbejdes et resumé til kontrakterne. Selvom disse krav ikke direkte gælder for vandforsyningsområdet, vurderes det, at de udgør gode principper, som kan styrke forbrugernes forståelse og gennemsigtighed. Dette er også en del af koncernens nye image og kommunikationsstrategi.

Det foreslås, at leveringsbestemmelserne for vandforsyningen opdateres sideløbende med revisionen på varmforsyningsområdet i første halvdel af 2026. Målet er at indarbejde de gode elementer fra de nye regler på varmeområdet, så leveringsbestemmelserne bliver mere brugervenlige og lettere at forstå for forbrugerne. Den reviderede udgave forventes fremlagt for bestyrelsen inden sommeren 2026, eller på det førstkomende møde i efteråret 2026.

Økonomi

Ingen økonomiske konsekvenser.

Risikovurdering

Der er ingen øget risiko i at skyde arbejdet til Q2 og Q3 i 2026.

Det vurderes at det giver en højere kvalitet, at der afsættes den nødvendige tid.

Lovgrundlag

Ikke relevant for sagens behandling.

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning og godkendte at revision og opdatering af leveringsbestemmelserne igangsættes i 2026.

Punkt 5.6: Hjemtagelse af data, Antenne projekt

Sagsresumé

For at understøtte de strategiske projekter i Lolland Forsyning, hvor øget digitalisering, bedre service og Asset Management er i fokus, er det nødvendigt at have langt bedre styr på forbrugsdata og forbrugsmønstre i delområder.

For at få data hjem er der brug for fjernaflæste målere, og et system som flytter målerdata fra målerne til dataserverne. De målerdata skal hjem til administrationen og dem der driver ledningsnettet. Data har brug for at blive transporteret og her er der nu fundet en løsning, hvor der er lagt vægt på de samlede omkostninger på anlæg og drift.

Indstilling

Formandskabet og direktionen indstiller, at bestyrelsen godkender/beslutter investeringen på tkr. 2.200 i 2025 og tkr. 1.100 i 2026.

Sagsfremstilling

Der er gennem de seneste år blevet arbejdet på at finde en løsning, der gør det muligt at indsamle forbrugsdata fra vandmålere til administrationen. Målerdata skal overføres til de servere, hvor administrationen og driften henter deres data, og der er nu fundet en løsning, hvor de samlede omkostninger ved anlægs- og driftsfasen er blevet prioriteret.

I områderne udenfor hvor der er fjernvarmeforsyning, hvor de har etableret et system til hjemtagelse af målerdata, er det nødvendigt at vandforsyningen selv etablere et system. Det har været et bevidst valg at bruge de etablerede systemer hvor de findes. Det er nu kendt i stor grad og de områder der ikke er dækket, skal der nu etableres en løsning for. Den afventende rolle som vandforsyningen har haft betyder et behov for investering er minimeret mest muligt. Vandforsyningen køber servicen hos de andre forsyninger hvor de har systemet til at hjemtage data.

Løsningen som der søges midler til, er en kombination af opstilling af simple antenner som f.eks. flagstænger i landdistrikterne, men også antenner på bygninger og eksisterende antennemaster.

Byerne er i dag dækket godt ind, men der vil der blive supplere nogle få steder, hvor det er nødvendigt. Der er udarbejdet en konkret plan med placering af antenner, sammen med en ekstern rådgiver. Planen er udarbejdet på baggrund af en række signalmålinger i landskabet og antenneplanen er simuleret for at optimere investeringen. Simuleringen er lavet for at nedbringe sandsynligheden for, at der skal supleres i ikke dækket områder.

For at understøtte de strategiske projekter i Lolland Forsyning, hvor øget digitalisering, øget service og Asset Management er i fokus, er det nødvendigt at have langt bedre styr på forbrugsdata og forbrugsmønstre i delområder. For at få data hjem er der brug for fjernaflæste målere, og et system som flytter målerdata fra målerne til dataserverne.

Lovgrundlag

Ikke relevant.

Økonomi

Der er hjemtaget tilbud fra systemleverandør af signaler, leverandører af teknik og afsat økonomi til de delprocesser som Lolland Vand skal levere på.

Der er brug for 2.200 tkr. i 2025 og 1.100 tkr. i 2026.

Den samlede budgetmæssige konsekvens ved at godkende dette projekt, er en udvidelse af den samlede anlægsramme for 2025 på 2.200 tkr.

Beløbet tages fra de opsparede midler i selskabet. Samlede budgetmæssige konsekvenser:

	2025	I alt for berørte projekter
--	------	-----------------------------

Godkendt budget	34.900 tkr.	0 tkr.
Forslag til nyt budget	37.100 tkr.	2.200 tkr.
Ændring	2.200 tkr.	2.200 tkr.

Budgetmæssige konsekvenser for projekt 492077 Antenner til hjemtagelse af vandmålerdata:

	2025	2026	I alt for projektet
Godkendt budget	0 tkr.	0 tkr.	0 tkr.
Forslag til nyt budget	2.200 tkr.	1.100 tkr.	3.300 tkr.
Ændring	2.200 tkr.	1.100 tkr.	3.300 tkr.

Risikovurdering

Øget overvågning vil minimere vandspild og øge sikkerheden for større opetid (tid hvor kunden modtager vand), fordi øget viden vil give kortere responstid og øget mulighed for at finde lækager på nettet.

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte investeringen i 2025 og 2026 på antenneprojektet om hjemtagelse af data.

Punkt 6: Økonomiopfølgning

Punkt 6.1: Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen blev gennemgået af økonomichefen og orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 6.2: Balance

Balancen blev gennemgået af økonomichefen og orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 6.3: Anlæg

Oversigten over anlægssager blev gennemgået af økonomichefen og orienteringen blev taget til efterretning.

Punkt 7: Beslutning om offentliggørelse af punkter

Direktionen og Formandskabet indstiller, at følgende punkter holdes helt lukket:

- Pkt. 3 Formanden har ordet
- Pkt. 5.4 Beredskabsplan, NIS2 mv. Vand
- Pkt. 9 Eventuelt

Beslutning:

Bestyrelsen godkendte indstillingen, med følgende ændring, at punkt 3 og punkt 9 åbnes.

Punkt 8: Næste møde

Næste ordinære bestyrelsesmøde er tirsdag den 3. marts 2026.

Punkt 9: Eventuelt

Aftaler om BNBO ligger pt. som en sag mellem lodsejernes advokat, som repræsenterer lodsejerne, og Lolland Kommune.

Punkt 10: Godkendelse af bestyrelsesprotokol

Punkt 11: Godkendelse af bestyrelsesprotokol (bestyrelsesmedlemmer der ikke deltog i mødet)